

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 180 — Šte VOLUME LII. — LETNIK LII. NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 14, 1944 — ČETRTEK, 14. SEPTEMBRA, 1944 Tel: CHelsea 3-1242

AMERIKANCI NA "SVETI ZEMLJI"

Amerikanci so proti presenetljivemu majhnemu odporu včeraj dospeli v predmestje Aachena, ki je severni steber zapadnega zidu ali Siegfriedove črte ter so prišli zelo blizu na najmanj treh krajih.

Amerikanci so zavzeli obmejno vas Rotgen, 10 milj jugovzhodno od Aachena in je prvi nemški kraj, ki je bil zavzet in je oddaljen od Berlina 325 zračnih milj.

Ker Amerikanci niso zadeli na posebno močan odpor, je to znamenje, da se umikajo proti Reni, kakih 40 milj dalje proti vzhodu.

Amerikanci zasedli višine pri Aachenu

Amerikanci so zasedli višine okoli Aachena, ki je veliko križišče železnice in cest in ima 160 tisoč prebivalcev. Mesto je bilo že v starih časih zelo utrjeno, sedaj pa je ena največjih trdnjav v zapadnem zidu.

Nemški radio, ki je priznal, da so Amerikanci vpadli v nemško "sveto" zemljo, poroča, da je bila neka vpanja utrdba zapadnega zidu zavzeta in je najbrže mislil Rotgen, šest milj vzhodno od Eupena v Belgiji, ki ga je prva ameriška armada generala Courtneya Hodgesa zavzela pred tremi dnevi.

Ob Mozeli je tretja armada generala Pattona po treh tednih zopet pričela hitro prodirati in je v dveh urah napredovala 8 milj ter je prišla v bok močni utrdbi Pont-a-Mousson ob vzhodnem bregu reke.

Nemci se umikajo proti Reni

William Smith, poročevalec za Associated Press, piše iz Rotgena in pravi, da Amerikanci sedaj obstreljujejo protitančne ovire in utrjene stolpiče malo proč od mesta.

Rotgen je bil zavzet v torek ob 4.30 popoldne, vojaška cenzura pa je vest zadržala.

White poroča: "Odpor je bil dosedaj mnogo manjši, kot pa smo pričakovali in da se nem-

ški beg, ki se je pričel v Belgiji, nadaljuje proti Reni."

Poročevalec Don Whitehead poroča iz Aachena, da se iz slabega odpora mora sklepati, da Nemci niti ne bodo močno držali zapadnega zidu, toda skušali bodo braniti Reno.

Berlinski radio priznava, da je armada generala Pattona vdarila čez Mozelo in da v veliki ofenzivi prodira proti Luneville in proti celi utrjeni črti ob Mozeli.

General Patton v Neufchateau-u

Pattona armada je zavzela Neufchateau, 15 milj jugozapadno od Nancyja ob zapadnem bregu Mozele ter se bojuje v Charmesu na vzhodnem bregu Mozele 23 milj južno od Nancyja. Nemci so bili popolnoma pregnani iz Thionville ob zapadnem bregu Mozele.

Eisenhowerjev drugi poziv na nemške delavce

General Eisenhower je včeraj po radio že drugič pozval nemške delavce, da naj zapuste tovarne in naj se skrijejo.

"V nevarnosti ste," je rekel Eisenhower, "tako zapustite vse nemške tovarne. Pojdite pod zemljo. Naciji nimajo več ljudi, ki bi vas iskali ali pa da bi nadzirali vaše gibanje."

Angleži in Kanadčani hitro napredujejo

Angleška druga armada vedno napreduje ob Albertovem kanalu in prolra daleč v Belgijo in Albertovem kanalu in je prodrla daleč v Belgijo in v 60 m. dolgem loku prodira proti Essenju in so napredovali deset milj do Leopoldovega kanala.

Boji okoli Filipinov

Vedno naraščajoči ofenzivi proti Filipinom so se armadnim in mornariškim aeroplanom pridružile še bojne ladje in na tisoče ton razstreljiva je bilo vrženo na japonske otoke od Palaua na severu pa do Celebesa na jugu.

Japonska častniška agentura Domei poroča, da je 230 ameriških aeroplanov z matičnih ladij bombardiralo otoka Cebu in Leyte v osrednjih Filipinih. Domei pravi, da aeroplani pripadajo ameriški mornarici v vzhodnih vodah pri Filipinih.

Bojne ladje admirala Williama F. Heyseya so se prvič pokazale v bližini Filipinov v ponedeljek. Okolopnice in križarke so obstreljevale otok Palau, 560 milj vzhodno od Filipinov.

Medtem ko so bojne ladje admirala Heyseya obstreljevale v nedeljo in ponedeljek otok Mindanao v Filipinskem otočju, so aeroplani generala MacArthurja vrgli 120 ton bomb na Palau. V nedeljo so bombniki generala MacArthurja vrgli na Menado 202 ton bomb.

Na Celebesu je bilo uničenih več vojašnic in letališča so tako poškodovana, da niso več uporabna.

Tokijski radio naznanja, da so ameriški aeroplani napadli Kurilske otoke severno od Japonske. Japonci trdijo, da sta bila dva aeroplana izstreljena, eden je pa bil poškodovan.

SAMOMORI MED JAPONCI

Mornariški kapitan Milton Sperlin poroča, da se je na otoku Saipanu, odkar so Amerikanci otok zasedli, usmrtilo 10,000 japonskih civilistov.

"Možje so svojim ženam prerezali vratove," poroča Sperling, "matere so zaklale svoje lastne otroke, možje so streljali in klali svoje očete in matere. Nekateri so se vstrelili, drugi pa skočili z visokih skal."

"Po ameriškem mnenju je to nespametno," pravi Sperling, "toda to je značilno za Japonce. Japonci so fanatiki, ki se nočejo podati niti tedaj, kadar je njihov položaj brezupen."

Dva generala vjeta na Bolgarskem

Angleški radio je naznanil, da sta bila na Bolgarskem vjeta dva nemška generala.

Ofenziva proti Japonci z dnevom narašča. — Bojne ladje bombardirajo omrežje japonskih točk v bližini Filipin

RUMUNSKA PODPISALA PREMIRJE

Ruska vlada je sporočila, da je Rumunska, ki je bila nekdanja zaveznica Nemčije, podpisala premirje z Združenimi narodi in njene armade se sedaj bore na strani zaveznikov.

Pri pogajanjih z Rumunci so bili ameriški poslanik W. Averell Harriman, angleški poslanik sir Archibald John Clark Ker in ruski vnanji komisar Vjačeslav M. Molotov. Rumunska mirovna komisija je prišla v Moskvo že pred več kot enim tednom.

Madžarska radijska postaja je prinesla poročilo, ki pa ni potrjeno, da sta mladi bolgarski kralj Simeon in njegova mati pobegnili v Sirijo.

POPUSTLJIVO PREMIRJE

Rumunska se je zavezala, da se bo bojevala na strani zaveznikov do končne zmage nad Nemčijo, da bo plačala \$300,000,000 vojne odškodnine Rusiji, da bo vrnila vso lastnino Zdr. narodom in da prepusti Rusiji Besarabijo in severno Bukovino.

V zameno pa bo Rumunski vrnjena Transilvanija, katero je Hitler vzel Rumunski in jo dal Madžarski leta 1940.

Rumunski zastopnik Lucretiu Patrașcu, ki je sklenil pogodbo, je rekel: "Nobene pravice nimamo pritoževati se zaradi pogojev."

Pogodbo je v imenu Rusije, Amerike in Anglije podpisal maršal Rodion J. Malinovski, za Rumunsko pa njena delegacija.

TISOČ AEROPLANOV NAPADLO NEMČIJO

Nad tisoč ameriških aeroplanov je napadlo tovarne za umetni petrolej v osrednji, južni in zapadni Nemčiji. V zračnih bojih je bilo v dveh dneh uničenih 326 nemških aeroplanov.

Težki bombniki so bombardirali Frankfurt, Stuttgart in Berlin in vsa tri mesta so gorela še od zadnjega bombardiranja.

Jugoslov. kvizlingi trepetajo

London, 8. septembra. (ONA) — Iz zanesljivih virov prihaja vest, da so vsi trije jugoslovanski kvizlingi v zadnjem času poskusili najti pot do zaveznikov in pustiti Hitlerja na cedilu — vsi trije, Ante Pavelić, srbski general Milan Nedić in ljubljanski general Rupnik.

Poročila pravijo, da ni šlo za domenjeno akcijo, ter da so bile ponudbe tudi časovno oddaljene druga od druge, vse tri pa so bile ostavljene zaveznikom kot pisani dokumenti, črna na belem.

Vsakateri teh treh je ponudil, da bo pomagal zaveznikom pri okupaciji njegovega okrožja, ako mu le dajo jamstvo, da se mu osebno ne bo ničesar pripetilo. Dali so zavezniki odgovorili na te ponudbe ali znano, pač pa je več kot verjetno, da je zdaj že vsem trem popolnoma jasno, da je mesto treh največjih vojnih zločincev edinole na zahtojni klopi.

Istočasno je postalo tudi verjetno, da diskreditirani četniški vodja in bivši vojni minister Draža Mihajlović, tudi s svoje strani gleda, kako bi našel zaklonišče pri zaveznikih. Smatrajo, da je njegov slučaj vsaj nekoliko drugačen kot zadeva drugih kvizlingških prvakov, ker je, kot je kralj nekoč povedal, nekaj časa dobival podporo od zaveznikov.

Rusi v Lomži

Rusi, ki so prebili nemško črto na 35 milj dolgi fronti v novi ofenzivi v južni Poljski, so včeraj dospeli na čehoslovaško mejo, višje proti severu pa so Rusi zavzeli močno nemško trdnjavo Lomžo, ki brani dohod v Vzhodno Prusijo.

Padee Lomže, ki je pglavilna utrdba v nemški obrambni črti, ki veže Varšavo z Vzhodno Prusijo, ni Rusom samo odprl poti v rojstno deželo nemškega militarizma, temveč bodo mogli obnoviti močno ofenzivo proti Varšavi.

Boji za Varšavo so zopet vzplameli. Moskva naznanja, da divjajo silno vroči boji pred Prago in Berlin priznava, da se Rusi napravili velike vrzeli v nemško črto.

Na čehoslovaško mejo je dospela četrt ukrajinska armada generala Ivana J. Petrova, ki je razbila močne nemške obrambe in naglo zbrane nemške rezerve ob pobočju Karpatov ter zavzela močno nemško oporišče Krosno, 83 milj jugovzhodno od Krakova.

Krosno pa je bil zavzet, ko je rdeča armada vdarila čez reko Visloko in mesto je padlo, ko so Rusi napadli na 35 milj dolgi fronti med Wiepole, šest milj jugovzhodno od Sanoka, in Moderowko, sedem milj severozapadno od Krosna. Rusi so nato prodirali na obeh straneh Krosna in napredovali 24 milj do čehoslovaške meje. V tej ofenzivi je bilo ubitih nad 2700 Nemcev in osvobojenih nad 100 mest, trgov in vasi.

Na Slovaškem so se partizani že dvignili proti štokasti vladi in razdirajo železnice, ceste in mostove na krajih, kjer pričakujejo, da bo prišla rdeča armada v deželo. S svojim krikom v južni Poljski in z močnim prodiranjem od juga v Transilvanijo so Rusi pričeli stiskati mogočne klešče okoli Madžarske.

Lomža, kot zatrjujejo Rusi, je bila najmočnejša nemška trdnjava, ki je branila pot v Vzhodno Prusijo in zavzela jo je druga beloruska armada generala Matevja Zaharova, ki se je borila pet tednov in je na napredovala komaj eno ali dve milj na dan.

Pri Jankovu so Rusi odda-

Konferenca v Quebecu

Še predno bodo utihnili odmevi konference med Rooseveltom in Churchillom, bo izveden močan napad na Filipine.

V predsednikovi sobi v drugem nadstropju gradu Frontenac, ki ima 800 dvoran in sob in ki je uradno stanovanje kanadskega generalnega guvernerja, so zemljevidi vseh front, toda generali in admirali z zlatimi našivi največ gledajo zemljevid, na katerem so zaznamovane črte, ki kažejo v Tokio.

Na konferenci je bilo dogovorjeno, da bo po porazu Nemčije tudi Anglija poslala proti Japonski svoje bojne ladje in armade.

Na konferenci ni nikakih zemljepisnih omejitev, temveč razpravljajo o zavezniških armadah, ki silijo v Nemčijo, o sklepih konference v Dunbarton Oaks in o vsem, kar zadene vojno in povojne zadeve.

Za Pacifik so bili določeni zračni in pomorski napadi. O bodočih bojih na Pacifiku je predsednik Roosevelt razpravljajal z generalom MacArthurjem in admiralom Nimitzem pred nekaj tedni v Peart Harborju. In od tedaj je bilo že izvedenih več močnih hapadov na več otokov v Filipinskem otočju.

Nekateri vojaški izvedenci ljeni komaj 19 milj od meje Vzhodne Prusije in sedaj je Rusom odprta pot za močno prodiranje proti Mazurskim jezerom v Vzhodni Prusiji.

Prva beloruska armada maršala Rokosovskega je pričela silno močno ofenzivo proti Pragi v namenu, da zavzame Varšavo. Berlinski radio priznava silne udarce Rokosovski jeve armade. Kot poroča Moskva, je v bojih za Varšavo vdeležna tudi poljska armada generala Zigmunda Berlinga in bodo tudi Poljaki z rdečo armado deležni slave, da so pomagali zavzeti Varšavo.

Jugoslovani in Rusi Poročilo Associated Press iz Londona naznanja, da je s posebnim poročilom maršal Tito nananil, da se je njegova osvobodilna vojska združila z rdečo armado, ko je zavzela Negotin deset milj od rumunske meje.

Nemška častniška agentura DNB nananja, da je tretja ukrajinska armada maršala Fedorja I. Tolbuhina iz Bolgarske vpadla na Grško, je prekoracila Rhodope gorovje in sedaj prehaja v Tracijo.

Štiri ameriške armade v Franciji Na zapadni fronti v Evropi se bojujejo štiri ameriške armade. Znano je bilo, da so bile v Franciji, prva, tretja in sedma armada, včeraj pa je bilo naznjeno, da je tudi deveta armada kateri poveljuje gen. William H. Simpson, ki je star 56 let.

General Pershing star 84 let Včeraj je general John J. Pershing, vrhovni poveljnik ameriške armade v prvi svetovni vojni, dopolnil 84. leto svoje starosti. Teža let ga je uklonila, toda z največjo pazljivostjo zasleduje potek bojev na raznih frontah. Kot znano, je ob koncu prve vojne zahteval, da zavezniki vkorakajo v Berlin, kajti poznal je nemško nevarnost. Danes mu je v veliko zadovoljenje, da so sedaj vsi zavezniški poveljniki v tem edini, da morajo zavezniške armade zavzeti Berlin in zasesti vso Nemčijo.

Konferenca v Quebecu Še predno bodo utihnili odmevi konference med Rooseveltom in Churchillom, bo izveden močan napad na Filipine.

V predsednikovi sobi v drugem nadstropju gradu Frontenac, ki ima 800 dvoran in sob in ki je uradno stanovanje kanadskega generalnega guvernerja, so zemljevidi vseh front, toda generali in admirali z zlatimi našivi največ gledajo zemljevid, na katerem so zaznamovane črte, ki kažejo v Tokio.

Na konferenci je bilo dogovorjeno, da bo po porazu Nemčije tudi Anglija poslala proti Japonski svoje bojne ladje in armade.

Na konferenci ni nikakih zemljepisnih omejitev, temveč razpravljajo o zavezniških armadah, ki silijo v Nemčijo, o sklepih konference v Dunbarton Oaks in o vsem, kar zadene vojno in povojne zadeve.

Za Pacifik so bili določeni zračni in pomorski napadi. O bodočih bojih na Pacifiku je predsednik Roosevelt razpravljajal z generalom MacArthurjem in admiralom Nimitzem pred nekaj tedni v Peart Harborju. In od tedaj je bilo že izvedenih več močnih hapadov na več otokov v Filipinskem otočju.

Nekateri vojaški izvedenci ljeni komaj 19 milj od meje Vzhodne Prusije in sedaj je Rusom odprta pot za močno prodiranje proti Mazurskim jezerom v Vzhodni Prusiji.

Prva beloruska armada maršala Rokosovskega je pričela silno močno ofenzivo proti Pragi v namenu, da zavzame Varšavo. Berlinski radio priznava silne udarce Rokosovski jeve armade. Kot poroča Moskva, je v bojih za Varšavo vdeležna tudi poljska armada generala Zigmunda Berlinga in bodo tudi Poljaki z rdečo armado deležni slave, da so pomagali zavzeti Varšavo.

napovedujejo, da bodo za Zavalni dan na Filipinih določeni odmerki za purane.

Za Filipine, Formoso in japonske domače otoke se bodo najbrže bili v prvi vrsti Ameri-19 okolopne, 300 križark in rušiloev, 100 ali pa še več podmornic ter vse pomožne ladje.

General MacArthur in admiral Nimitz sta že izdelala načrt za nagel zlom Japonske in sta ga predložila predsedniku Rooseveltu in sedaj na konferenci v Quebecu razmotrivajo o tem načrtu.

z rikanji, Indija, Burma, Malaja in Holandska Vzhodna Indija bo prepuščena angleškemu vrhovnemu poveljstvu. Na Kitajskem bo proti Japoncem vodil boje general Joseph Stillwell. Na Kitajskem je tudi 20. zračna sila superbombnikov pod poveljstvom generala H. H. Arnolda. Te zračne trdnjave bodo pomagale skupnim silam razbijati Japonsko.

Kot pravi poročilo iz Londona v Washington, je Anglija obljubila, da bo po porazu Nemčije dala zavezniškimi poveljnikom na razpolago vse svoje vojno brodovje proti Japonski:

VLADA ZASEGA RUDNIKE Zvezna vlada je zopet zasegla dvanajst premogovnikov v West Virginiji, ker so namerali zastavkati majnerji, ki zahtevajo priznanje svoje nove unije. Sedaj obratuje zvezna vlada 45 rudnikov in sicer 27 v Pennsylvaniji in 18 v West Virginiji. Prevzetej rudnikov je predsednik Roosevelt ukazal sinoči.

Dvanajst rudnikov zaposluje 3800 majnerjev, ki nakopljajo na dan 30.000 ton premoga. 19 drugih rudnikov v West Virginiji počiva, v katerih je zaposlenih 8200 majnerjev, ki nakopljajo 41.000 ton premoga na dan. Tudi te rudnike bo vlada zasegla.

Bošilov aretiran Švicarska brzojavna agentura javlja, da je bil aretiran bivši bolgarski ministrski predsednik Dobri Bošilov skupno z več odličnimi bolgarskimi politikami, ki so sodelovali z Nemčijo. Postavljeni bodo pod posebno sodišče in se bodo morali zagovarjati zaradi vojnih zločinov.

Trije bolgarski regenti za mladega kralja Simeona so podpisali posebno odredbo, ki zahteva čiščenje bolgarskega vnanjega zastopstva. Na vrhu imen diplomatov sta Jurij Kijesejanov, poslanik v Bernu in Slavko Zagorov, poslanik v Berlinu. V marcu je Kijesejanov odklonil sestaviti novo vlado pod regentom Bogdanom Filovom.

Z drugo odredbo je vlada imenovala novo premirno komisijo pod načelnostvom profesorja Mihaltehra, ki je bil prej bolgarski poslanik v Moskvi. Ta komisija ima nalogo priti v stik z armado maršala Tolbuhina, da od njega prejme pogoje za premirje, ki bodo za Bolgarsko sprejemljivi.

Kot pravi poročilo iz Švice, bo ista komisija potem nadaljevala pot v Moskvo, da obnovi diplomatske odnose med obema deželama.

OSTANITE NA SVOJEM DELU

Zmaga je blizu, toda vojne še ni konec. — Aeroplani in ladje, topovi in municija in vse drugo, kar napravlja našo vojno proti nacizmu uspešno, je še vedno potrebno v velikih množinah za končni udarec. Ameriški delavci, naj so tukaj rojeni ali tujega pokolenja, katerim bo prišel velik del pri-znanja za zmago, ne smejo pustiti svojega dela. — Ostanite pri svojem delu! — Napravite zmago gotovo!

Office of War Information

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sežnar, President; Ignaz Rude, Treasurer; Joseph Lapaha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

KA ORLO-LIBRO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADOJ
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenemki sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: Chelsea 6-1243

RAZGLEDNIK

90,000 MILIJONOV DOLARJEV VELIKA
IZGUBA PRETI

Od te ogromne svote se bode baje rešilo
le \$15,000,000,000

Partizanke

Mnogo sino že brali o jugoslovanskih dekletih, ki se bore v vrstah osvobodilne vojske maršala Tita. Vsako poročilo pravi, da se dekleta bore ravno tako kot njihovi moški tovariši in da je maršal Tito izdal zelo stroge odredbe glede medsebojnega obnašanja in obvevanja.

V newyorškem listu "The Sun" je objavila vojna poročevalka Mary Watts članek o partizankah, ki se glasi:

"Zavezniški vojaki, ki prihajajo v Jugoslavijo in pridejo v stik s partizani, se pogosto prepričajo, da se kaprol, ki stoji v popolni bojni opravi na kakem križišču cest in strumno salutira, kadar pride mimo kak zavezniški častnik, še nikdar ni obril.

V resnici, če bi ta vojaška oseba bila v Združenih državah, bi bila kaka poulična ženska, ne pa bojevница z guerilskimi četami maršala Tita.

V vojski maršala Tita je 15 odstotkov žensk in so izpostavljene vsem vojnim nevarnostim in prenašajo vse težave podtalne vojske.

"Nad vsemi ženami, katerih govori zgodovina in o katerih pojo narodne pesmi, kot o srbski materi devetih Jugovlčevih sinov in hrvaški materi Margareti, je najslajnejša ženska partizanka," pravi hrvaški pesnik dr. Vladimir Nazor, ki dalje pripoveduje, kako je zadel na skupino partizanov, ki so korakali po snegu... Med bojevnicami je bilo dvajset deklet, lepih, mirnih, resnih in oboroženih. Nekatere so jahale na konjih na čelu čete."

Partizani nazivljajo partizanke "tovariš." To pa ni samo njujdna beseda," pravi Nazor, "temveč s tem priznavajo partizani, da jim je partizanka v vsem enaka. Za nas je ženski problem rešen."

Dekleta v vojni službi so večinoma zelo mlada. Med ranjenimi partizankami, ki so bile prepeljane v Italijo v bolnišnico, je bilo 18 let staro dekletje Ksenija Kovačič, ki je bila ranjena pri napadu na nemško trdnjavo Kliš v Jugoslaviji. V neki drugi bolnišnici je nek ameriški vojni poročevalec za list "Stars and Stripes" našel 26 žensk, največ mladih deklet.

Desetletna Vera Križman, stara 19 let, ki je poveljnica partizank, je ubila 21 Nemcev v bitki. Je zelo lepa in komaj izgleda stara 19 let.

Na nevarnih krajih služijo v osvobodilni vojski tudi zdravnice, bolničarke in bolniške strežnice, kot je gospa Olga Dedier, ki je zdravnica in je bila ranjena, ko je delala s svojo zdravniško skupino pri Milin Kladi. Ker ni bilo zdravniških potrebščin, se je splazila z bojišča, kakor je pač mogla. Nastopilo je zastrupljenje krvi, vsled česar ji je bila na bojnem polju odrezana roka. Ko so ji prinesli omamila, da ji olajšajo bolečine in je vedela, da je njeno stanje brezupno, jih e zavrnila, rekoč: "Obdržite jih za one, ki bodo živeli."

Ko je umrla sta njen mož, ki je tudi partizan in nek drug častnik z noži za njo izkopala grob. Polkovnik Dedier je vzel samo revolver svoje žene za spomin.

Tam je tudi Lada Rajter, podtalna delavka za partizane. Prej je bila uradnica v Beogradu, predno so Nemci padli v Jugoslavijo. Bila je kot vsaka newyorška tipkarica, ki ob petih popoldne hiti po ulici, da tem preje pride domov in misli na svojo večerno zabavo in na svojega fanta.

Prišli pa so Nemci in pršla je do spoznanja, da jih ne mara in ni hotela, da vldajo njeni deželi. Takoj je pričela pomagati pri podtalnem delovanju in je opravljala največ nevažna dela, ki so bila samo protestne vrednosti, da se sezignala nemške časopise po ulicah. Pa tudi to je bilo v Beogradu nevarno delo, kajti v mestu je bilo mnogo Nemcev. Nato so pričeli Nemci kar na debelo pobijati Srbe in pričelo se je osvobodilno gibanje. Lada je pričela s polnim delom v podtalnem gibanju. Partizanom, ki so se skrivali, je bil treba prinašati raznih potrebščin; treba je bilo imeti posredovalce med bojevnicami in prebivalstvom. Treba je bilo vohuniti in raznašati liste in razglase. Vse to delo je bilo naporno in nevarno. Lada si je prenaradila lase in tudi drugače predručajila svojo zunanost, kolikor je mogla. Vzela si je tudi drugo ime, kot večinoma partizani. Na nekatere kraje pa se ni upala iti, ker

se je bala, da bi jo spoznali. Nazadnje pa je bila ranjena in je bila prepeljana v neko italjansko bolnišnico.

"Toda ne mara, da bi kdo mislil, da je bila ranjena na fronti," je njen zdravnik rekel poročevalcu lista "Yank" Walterju Bernsteinu, ki jo je videl v bolnišnici. "Njena noga je bila ranjena v neki nezgodi. Ne mara pa, da bi kdo mislil, da se je zgodilo v bitki."

Bernstein pravi, da je bilo njeno delo mnogo bolj naporno kot pa v kaki bitki. "Pilot se vrne domov s svojega poleta in je nekaj časa na varnem. Celo infanteristi so včasih poslani nazaj, da se odpočijo. Toda za podtalno delavko, kot je Lada, za njo ni počitka, ne varnosti."

In ko je ležala na bolniški postelji je Lada gledala na steni partizansko geslo: "Smrt fašizmu — svoboda narodu," tedaj je želela, da bi se mogla vrniti na svoje nevarno mesto — med partizane.

ZAKAJ JE BIL HITLER PORAŽEN

General-major M. Galaktijanov

Porazi so lahko provizorični in tudi popravljivi, ali poarzi nemške armade na sovjetskem bojišču so nepopravljivi. Ves vojni sistem našega sovražnika se je izkazal kot neučinkovit in vsi naporji spremeniti ta sistem, so odpovedali.

Utrjene obrambne linije vzdolž meja so bile pred drugo svetovno vojno zelo priljubljene. Francoski generalni štab je ves svoj obrambni sistem utemeljil z zgraditvijo močno utrjene Maginot-jeve črte. Francozi so ogromno važnost polagali na takozvano pozicijsko vojno.

Vsa vera v nepremagljivost utrd in trdnjav izgleda močno naivna. Ves svet je opazil, kako je Rdeča vojska v nekaj dneh zbrisala močno utrjene nemške postojanke. Že pred vojno je bilo jasno, da bo človeški duh našel sredstva, s katerimi bodo tudi najmočnejše utrdbe podlegle. Mnogi vojaški strokovnjaki so bili prepričani, da bo misel zajamčene za zavetja izza trdnjavskega pasu, odpovedala. L. 1940 je bila francoska armada žrtve pretiranega zaupanja v Maginot-jevo linijo.

Vojaški strokovnjaki, ki so vestno in razumno sledili modernemu razvoju vojnih operacij, so lahko uganili, da bo tank zrevolucioniral vso vojno umetnost. Utrjene črte so nepremakljive. Nasprotno so oklopna vozila zelo gibljiva in nudijo zaščito tudi v največjem bojnem metezu. Pod okriljem oklopnikov lahko napreduje topništvo proti bojišču do same točke, kjer je topništvo potrebno. Najtežji problem v zadnji vojni, kako uničiti strojnokna gnezda in kako odstraniti žične ovire, je rešil tank.

Z uvedbo hitrih mehaniziranih vozil so bili postavljeni popolnoma novi temelji manevrske vojne in to v najučinkovitejši obliki: bojni napadi in predori v sovražnikovo ozadje s ciljem uničiti glavne sile sovražnika in njegovo težko vojno gradivo. Na ta način je bilo mogoče z nenadnimi in bliskovitimi udari oklopnih enot predreti globoko

Na zahodnem bojišču so se ta načela v polnem uveljavila in samo zato so se nacisti s svojim oklopnim armadami vrgli na sovjetsko ozemlje. Zakaj je nemška "bliskovitost" na sovjetski zemlji odpovedala? Glavni razlogi so genijalna strategija maršala Staljina, visoke sovjetske vojaške sposobnosti, kolektivno junaštvo Rdeče vojske in harbrost notranjega sovjetskega bojišča ter nedoživljeno domoljublje vseh Rusov. Poleg tega je nemško vojaško vrhovno poveljstvo napravilo po liko vojaško, gospodarsko in politično osnovno napako. Tako so na primer podcenjevali važnost topništva.

Na vsem dolgem sovjetskem bojišču so bile nemške oklopne sile gladko ustavljene. Iz taktičnega in operativnega stališča je Rdeča vojska dosegla s stalnim povečanjem protiooklopne borbe. Kakor smo lahko pričakovali, se je topništvo izkazalo za smrtnega sovražnika tankov. Kljub temu, da so bili Nemci v glavnem na tekočem o vseh tehniških izboljšanjih, so pozabljali na — topništvo.

Že med prvo svetovno vojno je topništvo pokazalo, da bo v prihodnosti najsilnejše orožje. V Rdeči vojski, kjer smo vzdrževali pravilno razmerje med posameznimi vrstami orožja, se je pokazalo nekaj čisto izrednega. Sovjetsko topništvo je bilo sposobno izvajati popolnoma samostojno zelo važne taktične naloge. Nastale so popolnoma nove topniške enote. Pri obrambi Staljingrada so ruski topovi odnesli sijajno zmago proti nemškimi "pancerjem" in proti nemškemu letalstvu.

Ko je nemška "bliskovitost" doživela polom, so Nemei padli v nasprotni ekstrem. Oživeli so pozicijsko vojno, ki so jo zaničljivo omalovaževali ob pričetku sovražnosti. risekali so na veljavnosti močno utrjenih "zidov", ki so jih pričeli graditi vzdolž vsega vzhodnega bojišča, včasih v globino po več sto kilometrov. Tako je pričela vojna, o kateri se jim nikoli ni sanjalo. L. 1941-42 je Rdeča armada ustavila nemške "poncerje" in ustalila bojno črto. Kasneje so Nemei poskušali popraviti svoje bojišče, pa so jadro propadli. V tem trenutku je pričela Rdeča vojska nevzdržno napredovati. Uspela je tam, kjer so ga Nemei polumili. V teku te vojne sta se teorija o utrjenih bojiščih in teo-

rija obsežnih premikov močno spopolnili. Še več, povezali sta se v eno samo celoto. Nemei pa nikoli niso razumeli, kako bi uspešno obe teoriji ostvarili. Rdeča vojska, ki je bila ravno tako močna v defenzivi, kakor je bila predorna v napadu, je stvar razumela.

Ne smemo pozabiti, da se izvajajo premiki Rdeče vojske v sredi največjih sovražnih utrd. Sovjetske armade napadajo sovražnika, ki je opremljen z najmodernejšimi obrambnimi sredstvi. V bitkah na sovjetskem bojišču so bila preizkušena vsa dosedanja moderna bojna sredstva in to v največjem obsegu. Sovjetska vojska ima zaradi tega vso pravico, da postane klasični primer modernega bojevanja.

Kakšne so ofenzivne značilnosti današnje vojne? Rdeča vojska najprej zasipa z uničevalnim ognjem vse fortifikacije sovražnika. Nadaljni manevri se opirajo na defenzivne postojanke, ki so bile pred tem nanovo zavzete, medtem, ko oklopne enote prederejo točke, ki jih je določilo vrhovno poveljstvo Rdeče armade. Skozi predore, ki se z veliko hitrostjo širijo, se zlivajo oklopne in motorizirane enote daleč v sovražnikovo ozadje.

Hitrost in gibnost operacij Rdeče vojske so dovolj otippljive, ali nič manjša ni solidnost obrambnih postojank Rdeče vojske, da bi se novopridobljene bojne linije mogle dovolj učinkovito zavarovati. Brez solidnih obrambnih postojank bi bila vsaka ofenzivna operacija neodpustljivo tvegana. Rdeča vojska potem takem veže solidno obrambo s silovito prednostjo ofenzivnih podvigov. Vse operacije na vzhodnem bojišču, posebno zadnje velike zmage, so bile zasnovane po teh načelih.

Orjaške obrambne konstrukcije na črti Luck-Tarnopol so bile pravi čudež gradbene tehnike. Nemei so se sovjetskemu pohodu obupno upirali. Masirali so ogromne oklopne sile, da bi blokirali ceste južno od Kijeva. Ali ravno v tem trenutku je sovjetska vojska prevotila nemško obrambno črto Rovno-Luck. Žep, ki so ga s tem napravile sovjetske divizije smo solidno utrdili in s tem je bila bitka za Ukrajino za Nemece takorekoč že izgubljena. Ta operacija je bila spoučetek splošne ofenzive treh ukrajinskih armad proti jugozahodu, ki so že kmalu dobile ime beloruske armade in so sedaj na tem, da se prekrstijo v baltiske operativne sile. Čudovita vojaška znanost maršala Staljina in njegova modra navodila, vse to je dvignilo Rdečo vojsko na stopnjo najvišjega čimleca moderne vojaške umetnosti.

("Bazovica")

Smrt kosi

Midway, B. C., Canada. — Prosim Vas, da sporočite v "Glas Naroda", da je Frank Kebe umrl v Nelsonu, B. C., za silikosis. Bil je star 41 let in doma iz Dolenjega jezera pri Cerknici na Notranjskem.

Sprejmiil smo ga k zadnjemu počitku 6. septembra. Prišla sta k pogrebu njegov brat Anton Kebe in sestra Jennie Satej iz Cleveland, O.

Frank Kebe zapušča sina od prve žene, starega 17 let ter drugo ženo in malega sinčka. Bil je lep pogreb ker smo ga vsi radi imeli.

Naj mu bo lahko kanadska zemlja.

Louis Truden.

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Knjižica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan. (V slovenski) Cena 60 centov. Dobite pri Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Člani zvezine zakonodaje so ravno kar izračunali, da bode po končani vojni ostalo v raznih skladiščih za petnajst tisoč milijonov dolarjev raznega blaga in vojnih potrebščin, katere se — ako bode vojna kmalu končana — ne bodo več potrebovala. To dejstvo pa znači, da bode naša osrednja vlada imela velikansko izgubo v znesku \$90,000,000,000.

Vrednost vseh potrebščin, katere je vlada nakupila v vojne svrhe, znaša \$195,000,000,000, in ako se vladi posreči vse te potrebščine, zajedno z tovarnami ki so last vlade, prodati, bode za vse to dobila jedva 15 milijonov dolarjev. Vlada seveda, lahko dobi za te potrebščine polovico večjo svoto, toda v tem slučaju bode naša domača ekonomija skoro ničena.

Obe zbornici našega kongresa sta ustanovili poseben odbor, katerega naloga je baviti se z vprašanjem, kaj naj se stori z preobilnimi vojnimi potrebščinami, katere vlada, ki je jih kupila, po končani vojni ne bode več potrebovala, kajti iz tega stališča preti našim davkoplačevalcem ogromna izguba v znesku devetdeset tisoč milijonov dolarjev. Naše ljudstvo se mora na to pripraviti.

Velikanske količine vojnih potrebščin in naprav, katere je vlada poslala zajedno z vojaštvom v Evropo so take, da se ne bode izplačalo vse te stroje, tanke, itd. poslati zopet domov, ko bode vojna končana. Na primer: znanj aeroplani, oziroma bombovnik "B-24", so tako izborno izdelani, da vzame kar 800 ur delavnega časa, predno se samo jednega razdeli v posamezne komade za poslanje teh delov domov v Zjedinjene države. In za vse to zamore vlada dobiti k večjem le \$2500.00. Deli teh aeroplanov se ne morejo več porabiti v svrhu izdelovanja trgovinskih aeroplanov, ker so preteški, in ker tudi stroji teh bombnikov porabijo preveč gasolina.

Ravno to velja tudi o izredno dragih instrumentih, s pomočjo katerih se lahko izstrelili bombe natančno na določeni cilj. Ti instrumenti so brez vsake vrednosti v mirnem času, in vlada jih ne bode zamogla nikomur prodati. In kdo bode v mirni dobi kupoval — torpede naše vojne mornarice, katerih vsaki velja na tisoče dolarjev? Aeroplane, katere rabi vlada

ZNIZANA CENA
za koračnico
SOLDIERS ON PARADE
Ker želi, da se čim bolj razširi za
PIANO HARMONIKO
prirejena
koračnica
"MLADI VOJAKI"
Je Mr. Jerry W. Koprivšek uredil
z založnikom, da rojaki lahko dobe
skladbo po znižani ceni, to je
Sedaj 35c
Dva komada za 70 centov.
Naročite lahko tudi pri:
Slovenic Publishing Co.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

Angleško-Slovenski BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil
Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 327 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:
KNJIGARNI "GLASA NARODA"
216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

OTTATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravno tako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zagotovijo redno doposiljanje lista, lahko gredo upravništvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vneprej plačano naročnino. **ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES** in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravništvu nepotrebne stroške?

ŽIVIZVIRI

Spisal **IVAN MATIČIČ**

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega haroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani
Lično v platnu vezana.
Cena \$2

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopisov brez podpisov in oznak ne prihajajo. Dopisil na istrifkovo številko naj bodo v našem uradu najkasneje v uradi sjetral.

Dopisi se nam vedno dobrodošli, kar nam daje vse naše čitatelje in se s njimi naši rojaki take- rekot med seboj pogovarjajo.

SLOVENCI KAM PA V NEDELJO

V Slovenskem Domu v Brooklynu — se bode v nede- ljo, 17. septembra obhajala ob- letnica odkritja "Častne plo- še" našim fantom junakom ter dekletom, ki se bojujejo na katerikoli način za našo in —svobodo vesoljnega sveta. O b odkritju —plošče lansko leto je okrog 250 fantov in dek- let služilo v vojaški službi. Danes ob obletnici se je pa njih število povečalo že čez 300 in med njimi se leskeče 6 zlatih imen; da, šest mladenič- ev je žrtvovalo svoje drago življenje za našo svobodo in lepše življenje prihodnjim ge- neracijam, in ob tej priliki si odbor "častne plošče" šteje v svojo dolžnost izreči vsem pri- zadetim naše najglobočje soža- zalje.

Ni besede v največjem be- sednjaku sveta, da bi mogla n- tolažiti in umiriti krvaveče sr- ce prizadetim materam ali že- nam in ni ga denarja na sve- tu, da bi ga pripeljal nazaj v naročje svojim ljubečim, toda en vzvišen namen in pomena pa ima ravno ta obletnica v nedeljo za ostale fante juna- ke, ko se povrnejo nazaj v ci- vilno —življenje med nas.

Nihče ne more predvidevat- ti, kakšna usoda še ko'ga ča- ka. Vojska še ni končana, ali se vsi naši ostali povrnejo do- mov zdravi, čili in krepki, kot so bili, ko so nas zapuščali? To so vprašanja, na katere se moramo mi doma ostali pri- praviti in odgovoriti nanje. — Namen in trdna volja tega od- bora pa je pripraviti se in od- govoriti —ne z besedami, pač pa z dejanji, odgovoriti s po- močjo, kjer bode pomoč potre- bna. —

Odhor deluje prostovoljno ter gleda, da ni zvezano s stro- ški, zato smo tudi omejili va- bila ter naj Vam ta dopis slu- ži za vabilo in spomin k goto- vi dolžnosti.

Vsak dar se naloži takoj na banko in do sedaj imamo pri- hranjenega v ta namen okrog \$250.

IK obletnici in v utelo vsem navzočim so se prijazno od- zvala naslednja društva in po- samezniki: "Domovina", "Slovan", Tamburica, Miss A. Kopic, Aga Turkovič ter naša mala Josephine Peshel. Vsem omenjenim se odbor naj- lepše zahvaljuje, vsem navzo- čim pa zatrjuje: uživaj bodeš, da boš pomnil. — Tukaj je toraj prav v kratkem poveda- no pomen — namen in cilj ob- letnice, ter se —drznem še en- krat Vas vseh vprašati "Kam pa v nedeljo?"

Žrtvujejo vsaj enkrat na leto za nje — saj oni toliko žr- tujejo vse za nas.

Nasvidenje!
Za odbor:
Karol Majdič.

- Nedeljski program**
1. Tamburica — "Star Spangled Banner"
 2. Pozdrav — Mr. Majdič.
 3. Voditelj programa — Mr. Matz
 4. "Slovan"
 5. Miss Josephine Peshel
 6. "Domovina"
 7. Misses Ann Kopic in Olga Turkovich-Christie
 8. "Pismo od sina."
 9. Počast padlim vojakom.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, ako je vam le priročna da se poslužujejo — UNITED STATES CURRENCY CANADIAN POSTAL MONEY ORDER.

ONIM

Kam obrne naj se ljudstvo naše;
Iztrpljeno, objokano in s tugo preobloženo.
Nate, name, na vse brate, sestre naše,
Da gorje bo delno zajezeno.

Amerika, dežela odprtih sre,
Za tirane polna trdih bre,
Katero del smo tudi mi,
Pripravljaj, da se dobro delo st'ri.

In mi, ob strani ne stojimo,
Sre naših, za božjo voljo,
ne zaprimo,
Prošnje ljudstva naš'ga, ne odbimo.

V vrste, z domovino novo!
In pomoč trpečim donesimo!
Če sre, ti je trdo, mizlo in jekleno,
Če pogled na grozo, imaš zaskrite z mreno,
Če vrata k sreči, si zaprl malomarno,
Da usmiljenje, se v srce ne prikrađe,
In tam, ne moti, tvoje čudne sreče,
Ter slediš, kamor skopost te vleče,
Boš našel, pred seboj črno steno,
S tipom prsta, otipal boš koprno.

Ko narod že, skoval bo pot in prešel na varno.
Vest ti govori, če jo imaš?
Povdariaš, da, in to dobro znaš.
Očita ti, sili te, veleva ti,
In ti si gduh, kdo naj sledi?
Ljubis novec, ki jih imaš,
Tvoji so, in ni jih več, če jih oddaš.

Pojokaš malo, poljubis jih,
Pogladis mehko, vzameš odih,
Porineš v slamo, sediš na njih,
Ko drugi daje, držiš Ti jih.

Lahko pa pride, da kesal se boš,
Poskušal nekaj, uspel ne boš,
D'nar je d'nar, če ga 'n koš,
Ko pride ura, se ločil boš.

Vsi novec tvoji, ves tvoj denar,
Ne odtehta čina, kot majhen dar.
Zapri srce, le bodi slep,
Preziraj bol, denar je lep.
Počasi hodi, pot navzdol,
Doseži dno, kot butast vol.
Uživaj srečo, štej denar,
Ki moral biti tvoj bi dar.

Med tem pa ti naj vest šepče,
Podžiga naj te, do večje sreče,
Ker v samoti, sam in prazen,
Se stiskal boš, kot vsa golazen.

Prerodi se in vidi zlo,
Prebudi se in odpri možnjo.
Odvzemi malo in daj v dar.
Prični delež na njih altar.
Spoznal boš srečo, odbil gorje,
In našel mir, če le je kje.

Narod tvojih, tava v bedi,
Obrazki otrok, so strašno bledi,
Obleka vseh je razecapana,
A vera v zmago neomajana!
Vsi stopimo k domovini,
Nihče od nas, naj se ne hlina.

Niti eden naj ne odreče,
Ne odrine naj roke proseče.
Dajmo jim, kar mor'no dati,
Ni se treba obotavljati.
Mati kliče, sestra prosi,
Braj krvavo glavo nosi.
Očeta morda krije zemlja,
In otroci, nagi, bos.

Mi še tega ne poznamo,
Dober dom in mir imamo,
Tudi ni se treba bati,
Da bo v gozdu treba spati.
V zahvalo za te dobrote,
Spomnimo se na sirote,
Ki po divjih poljih spe,
In se skrivajo, beže.

— Ignac Musich.

ZOPET LEPA SVOTA ZA SANS.

Gloversville, N. Y. — Tukaj vam pošiljam \$33.50, ko smo jih nabrali za partizanske zvezde. Največ je pripomogel k temu tu rojeni slovenski rojaki Lud- wig P. Albrecht. Torej hvala ti, Ludwig, zato dobro srčno delo.

Mesto Gloversville leži okoli 190 milj od mesta New Yorka in se nebaja 2600 ževljev nad morjem. Ima okoli 24,000 prebivalcev in so večinoma zapos- leni v strojarnah in krznar- stvu. Organizirani za vsi v Fur and Leather Workers Union CIO, v kateri je za tajnik Lud- wig P. Albrecht.

Slovenec je tukaj malo, samo štiri družine in so se pri- selile pred par leti sem od 35 milj oddaljenega slovenskega mesta Little Falls. Hrvatskih družin pa je malo več, kot je meni znani, jih je okoli 80, in imajo lep svoj Hrvatski dom in v njem igrajo vsako soboto tamburaški. Kar veselo jih je poslušati, ko igrajo samo stare slovenske pesmi.

Okolica tega mesta je zelo prijazna in je pravi paradiz za lovec in ribiče. Torej Mr. Hude in Mr. Kovič, sem na te velike zajce in rogače in kos- matince.

Martin \$2; sledeči so darovali po \$1.—: Ludwig P. Albrecht, Mary E. Bowers, in nadalje: John Marino, Frank Ro- pan, Elizabeth Godrijan, Niko- la Godrijan, Mildred Seftic, George Stefic, George Ceh, Emmeron Fabian, Charles E. Stefic, Edward Stefic, Milan Yurkovic, John Thompson, Charles Celie, Paul Bohacek, Nickola Poling, John Yerina, Joseph Blaha, Charles Rauster, (Johnstown), Mike Hudyma, Joseph Shandro, Marvin Lake, John Susman, Marjiana Sus- man; po 50c: Ethel M. Carr. — Skupaj \$33.50.

Z rojaskim pozdravom
Adolf Verbič.

Zaveden rojak

Shoemakersville, Pa. — Pri- loženo Vam pošiljam deset do- larjev in sicer sedem dolarjev kot nadalino letoletno naroči- no za list "Glas Naroda", in tri dolarje za Slovensko pomož- no akeijo. Ker tu na farmi nih- če ne pride, ki bi zbiral za to preprobeno stvar, zato pošil- jam Vam in Vas prosim, da ob- prliki oddaste na pristojno me- sto.

Iskreno pozdravim vse oso- bje pri listu ter želim listu mnogo uspehu, da bi mogel še dolgo izhajati.
Ostajoč Vas
Frank Kosmerl.

PISMO IZ DOMOVINE

(To zanimivo pismo je od svoje nečakinje prejel Mr. To- ne Koširnik v Brooklyn N. Y. — Op. urednika.)

Dragi stric —in teta:
Ko preberete naslov na ko- verti se boste začudeno vpra- šali, odkod se je pa to vzelo? Povem prav na kratko. Iz N. O. V. in P. O. J. —
Ne morem Vam vse prav natančno sporočiti o naši zgo- dovini, pač pa Vam podam le v kratkem.

Ko je moral oče na prisilno delo na Koroško, in sta brata Ivan in France odšla v parti- zane, se je začelo za mene in mamno zelo težko življenje. — Žandarji in Gestapo so nam bili stalno za petami. Spomla- di l. 1943 pa ste tudi medve napravile temu konce in vstopile v partizanško vojsko 15. marea. Ni pa bilo ravno ugo- dno življenje tam, treba je bi- lo marsikatero žrtve.

Bilo je 25. maja, ko je mo- ja mama šla ponoči k svoji mami, da jo nekoliko potola- ži. Toda izdajalsko oko jo je opazilo. Ujeli so jo in odpe- ljali v Šlezijo. Obenem pa so tudi očeta iz Koroške poslali tja. Isti dan pa je brat France žrtvoval svoje življenje za o- svoboditev našega naroda.

Padel je v Krašnji pri Lu- kovici. Kmalu nato je pa Gland- rova VI. brigada šla iz Sta- jerskega na Dolenjsko in jaz in brat Ivan tudi z njo. Ko smo prišli tja, sva se z Iva- nom ločila in se nisva videla 9 mesecev.

Sedaj prideva večkrat sku- paji. On se nahaja v Gubčevi brigadi. —Jaz pa sem sedaj v Osmi brigadi kot bolničarka. Ne morefa pa si misliti, kako vesela sem ko nam je radio Svobodna Jugoslavija javil, da deluje pošta z zavezniki dr- žavam, in zato Vam takoj pi-šem, in upam, da se ne boste sramovali svojih nečakov, ki se borita za svobodo, za federa- tivno Jugoslavijo, ki v času odločitve niso oklevali, ampak so prišli za orožje in šli v boj proti fašističnem okupatorju.

Sedaj pa, dragi stric, teta in sestrična, upam, da kmalu

dobim Vaš odgovor na to pi- smo ki si ga tako srečno že- lim, in Vam pošiljam nebroj srčnih pozdravov in poljubov. Tudi Ivan Vas lepo pozdra- vlja.
Vaša nečakinja

Minka sedaj Ovetka.
Pripis: Še to Vam morem spo- ročiti, da se Ata in Mama se- daj nahajata v Beljaku, kjer delata v nekem hotelu. Poz- drav tudi za Bizjakovo Len- ko.

Slovenski fant padel

Dne 26. julija sem od vojne- ga urada prejela vest, da je bil moj sin Ludvik Stemberger na bojišču nekje v Franciji ranjen 6. julija, 7. julija pa je za ra- nami umrl.
Rojen je bil 20. junija, 1925 v Marquette, Mich. Obiskoval je višjo šolo, katere pa ni mo- gel dovršiti, ker so ga vzeli k vojakom 2. septembra, 1943. Ko je bil izvežban, je bil poslan v Anglijo, od koder nam je pisal, naslednji dan pa je šel v Fran- cijo, kjer je na bojišču izgubil svoje mlado življenje.

Dragi sin in brat naš, prestal si veliko trpljenja in si dal svo- je mlado življenje za ta svet. Želim ti, da mirno spiš v tuji zemlji.

Zahvaljujem se vsem onim, ki so ga poznali in rači imeli in darovali za sv. maše.

Žalujoci ostali:
Mrs. Mary Stemberger, mati;
John in vojaški taborn in Frank, nekje v Italiji, brata;
Marquette, Mich.

Monarhije ni treba

Chicago, Ill. — Cenjeno ured- ništvo: — Septembra 20. po- teče naročnina na "Glas Naro- da." Vam pošljam za celo leto \$7. Upam in želim, ko bo v drugič naročnina potekla, da bo že te grozne vojne konce. Pa še nekaj želimo, da bi narod izvo- lil pravo vlado ljudi in ne mo- narhije. drugače bo počasi spet nazaj prišlo vse, kakor je bilo. Pozdrav na vse uredništvo. — Agnes Kos.

45-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

:: AMERICAN FRATERNAL UNION ::

ELY, MINNESOTA

KI IMA

25,000 ČLANOV IN TRI MILJONE

DOLARJEV PREMOŽENJA

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti boleznim, nesrečam in smrti

Ako je društvo A.B.Z. v vaši nase- llini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

JUGOSLOVANSKI POMOŽNI ODBOR V AMERIKI SLOVENSKA SEKCIJA

Glavni uredniki: Zastopa
Predsednik: Vincent Cankar, 2650 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. SNPJ
Podpredsednik: Josephine Erjavec, 527 N. Chicago St., Joliet, Ill. SZZ
Tajnik: Joseph Zalar, 351 N. Chicago St., Joliet, Illinois KSKJ
Blagajnik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Illinois SZS
Nadzorniki: John Gornik, 6403 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio SDZ
John Ermene, 739 W. National Ave., Milwaukee, Wis. S1PZ
Frank J. Wedle, 301 Lime Street, Joliet, Illinois DSD
Josephine Zakrajsek, 7003 Cornelia Ave., Cleveland, Ohio PS
Franc Česnik 5709 Prosser Ave., Cleveland, O. SMZ

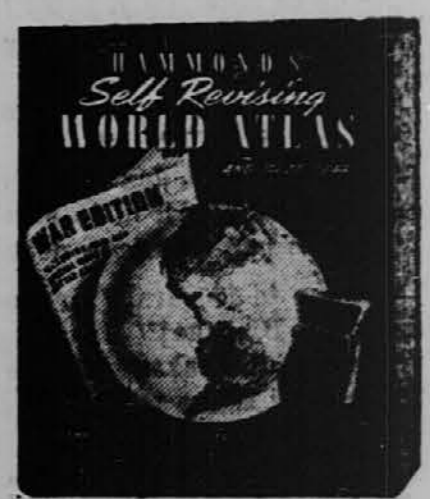
- Direktor publicitete: Janko N. Rogelj, 6208 Schade Ave., Cleveland, O. ARZ
- LOKALNI ODBORI JPO. SS.**
- Lokalni odbor št. 1, Joliet, Ill.**
Predsednik: Jos. Zalar, 351-3 N. Chi- cago St., tajnik: John Adamich, 1120 Highland Ave. in blagajnik: Louis Ko- smerl, 754 N. Hickory St.
- Lokalni odbor št. 2, Cleveland, Ohio.**
Predsednik: John Pollock, 6407 St. Clair Ave.; tajnik: Frank Turek, 6117 St. Clair Ave.; in blagajnik: Joseph Okorn, 1096 East 68 Street.
- Lokalni odbor št. 3, Chisholm, Minn.**
Predsednik: Frank Kue, 415—3rd St., N. W.; tajnica: Margaret Janeczich, 505 5th Street, N. W. in blagajnik: John Lamuth, 26—3rd Street, N. W.
- Lokalni odbor št. 4, Sheboygan, Wis.**
Predsednica: Marie Prislund, 1034 Dillingham Ave.; tajnica: Johanna Mohar, 1138 Dillingham Ave. in bla- gajnik: Martin Jelenc, 1027 S. 8th St.
- Lokalni odbor št. 5, Milwaukee, Wis.**
Predsednik: John Oblak, 215 W. Wal- ker St.; tajnik: Rev. D. M. Semtner, 1210 So. 61st St. in blagajnik: Rev. Anton Schiffer, 823 W. Mineral St.
- Lokalni odbor št. 6, Ely, Minn.**
Predsednik: Anton Zbanič, AFU Building; tajnik: Ivan Tauzell, Ely, Minn. in blagajnik: Louis Champa, Sr., Ely, Minn.
- Lokalni odbor št. 7, St. Louis, Mo.**
Predsednik: Geo. Kovacevich, 2003 S. Jefferson St.; tajnik: Enselio Ruiz, 401 E. Maroon St. in blagajnik: John Marušić, 2751 Park Ave.
- Lokalni odbor št. 8, Chicago, Ill.**
Predsednik: Anton Krapenc, 1633 W. 21st Place; tajnik: John Gottlieb, 1845 West Cermak Rd. in blagajnik: Leo Jurjovec, Sr., 1810 W. 22nd Place.
- Lokalni odbor št. 9, Wantage, Ill.**
Predsednik: Anton Kobal, 1015 Com- monwealth Ave., North Chicago, Ill.; tajnik: Joseph Zore, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill. in blagajnik: Frank Nagode, 913 McAlister St., Wan- tega, Ill.
- Lokalni odbor št. 10, Lloydell, Pa.**
Predsednik: Joseph Matičič; tajnik: Joseph Arhar, P. O. Box 129, in bla- gajnik: John Jereb.
- Lokalni odbor št. 11, Butte, Mont.**
Predsednik: Charles Propp, 1144 East Second St.; tajnik: Ignacij Oražem, 2029 Walnut St. in blagajnik: Charles Larsen, 201 East Park St.
- Lokalni odbor št. 12, Pittsburgh, Pa.**
Predsednik: E. J. Kress, 218 — 57th St.; tajnik: John Dečman in blaga- jnik: Niek Porše.
- Lokalni odbor št. 13, Farrell, Pa.**
Predsednik: Frank Kramar, P. O. Box 241; tajnica: Frances Gorenc, 925 Cedar Ave., Sharon, Pa. in blagajnik: Joseph Garm, Sr., 887 Cedar Ave., Sha- ron, Pa.
- Lokalni odbor št. 14, Lorain, Ohio.**
Predsednik: Miss Mary E. Polutnik, 1711 East 30th St.; tajnica: Matilda Ostanek, 1848 East 24th St. in blaga- jničarka: Hermina Zortz.
- Lokalni odbor št. 15, Clinton, Ind.**
Predsednik: Anton Jare, RR 2; taj- nik: Frank Bregar, 1159 Anderson St. in blagajnik: Frank Prašnikar, RR 2.
- Lokalni odbor št. 16, Salida, Colo.**
Predsednik: Frank Usnik RFD 72; taj- nica: Katherine Drobnik, 421 East 2nd St. in blagajnik: Louis Skull, RT Box 180.
- Lokalni odbor št. 17, Rock Spgs. Wyo.**
Predsednik: Anton Starman, 1216 — 18th St.; tajnik: Joseph Gosar, 417 Tisdell in blagajnik: John Jenko, Jr., 1118 Clark St.
- Lokalni odbor št. 18, Barbetron, Ohio.**
Predsednik: Joseph Leškan, 196 — 22nd St., N. W.; tajnica: Josephine Porok, 29-10th St., N. W. in blagajnik: Louis Arko, 1222 W. Wooster Rd.
- Lokalni odbor št. 19, Aspen, Colo.**
Predsednik: John Lovshin, Box 252, Aspen, Colo.
- Lokalni odbor št. 20, Pueblo, Colo.**
Predsednik: John Germ, 817 E. C St.; tajnik: Frank Pechnik, 1232 Elber Ave in blagajnik: Fr. Bradija, R. 1, Box 2.
- Lokalni odbor št. 21, Denver, Colo.**
Predsednik: Anthony Jersin, 4825 Wa- shington St.; tajnik: Frank Okoren, 4759 Pearl St. in blagajnik: George Pavlakovich, 4573 Pearl St.
- Lokalni odbor št. 22, La Salle, Ill.**
Predsednik: Leo Zevnik, Lincoln Ave.; tajnik: Frank Kobilsek, Garfield Ave in blagajničarka: Emma Shimkus, 717 5th Street.
- Lokalni odbor št. 23, Johnstown, Pa.**
Predsednik: Andrew Vitrch, 706 For- rest Ave.; tajnik: John Langerholc, Jr., 516 Linden Ave. in blagajnik ob- enem.
- Lokalni odbor št. 24, Trinidad, Colo.**
Predsednik: Math Karčić, 1011 Lin- coln Ave.; tajnik: John Lipce, P. O. Box 26, Bon Carbo, Colo. in blagajnik: Frank Tomazin, 1802 Linden Ave.
- Lokalni odbor št. 25, Claridge, Pa.**
Predsednik: John Korčec, R. D. 1, Ex- port, Pa.; tajnik: Anton Zornik, Box 202, Hermine, Pa.; in blagajnik: Alex- ander Škerl, Export, Pa.
- Lokalni odbor št. 26, Indianapolis, Ind.**
Predsednik: Louis Zaidaršič, 938 N. Ketcham St.; tajnica: Jennie Gerbič, 718 N. Holmes Ave. in blagajnik: Anton Hren, 928 N. Haugh Street.
- Lokalni odbor št. 27, Strabane, Pa.**
Predsednik: John Bevec, Box 16, Stra- zane, Pa.; tajnik: John Bole, Box 138, Strabane, Pa.; in blagajnik: John Troha, Strabane, Pa.
- Lokalni odbor št. 28, E. Helena, Mont.**
Predsednik: Louis Smith, P. O. Box 371; tajnik in blagajnik: Joseph M. Sasek, P. O. Box 331.
- Lokalni odbor št. 29, Bridgeport — Boydsville, Ohio.**
Predsednik: Joseph Snof, R. F. D. 1 Box 7, Bridgeport, Ohio; tajnik in blagajnik: John Vitez, Box 848, Bar- ton, Ohio.
- Lokalni odbor št. 30, San Francisco, Calif.**
Predsednik: Andrew Leksan, 549 Rhode Island St.; tajnik: Joseph Fablan, 534 Utah St. in blagajnik: Valentine La- harnar, 702 San Bruno Ave.
- Lokalni odbor št. 31, Eveleth, Minn.**
Predsednik: Jacob Semtner, Box 152; tajnik: John Habjan, 610 Douglas Ave. in blagajnik: John Pauchnik, 727 Summit St.
- Lokalni odbor št. 32, So. Chicago, Ill.**
Predsednik: Frank Kosic, 9753 Avenue J; tajnik: Louis Kosele, 9842 Ewing Ave. in blagajnik: Jacob Brljavec, 10121 Ave. M.
- Lokalni odbor št. 33, N. Braddock, Pa.**
Predsednik: Nikola Pavlakovich, 1513 Brinton Ave.; tajnik: Anton Rednak, 1719 Poplar Way. in blagajničarka: Frances Marthabus, 1015 Braddock Avenue.
- Lokalni odbor št. 34, Detroit, Mich. —**
Predsednik: Mathew Urbas, 12023 Whitcomb; tajnica: Katherine Krainz, 1783S Hawthorne Ave. in blagajnik: Anton Čedilnik, 1221 Nevada.
- Lokalni odbor št. 35, Cleveland, Ohio. —**
(Okrožje Collinwood.) Predsednik: Joseph Terbižan, 14707 Hale Ave.; tajnik: Joseph Durn, 15005 Waterloo Rd. in blagajnik: John Leskovec, 946 East 250 St., Euclid, Ohio.
- Lokalni odbor št. 36, Girard, Ohio. —**
Predsednik: Anton Kiki, 16 East Lucius Ave., Youngstown, Ohio; taj- nik Rezek, 167 Trumbull Ave., Girard, Ohio; in John Rovau, 62 Smithsonian St., Girard, Ohio.
- Lokalni odbor št. 37, Cleveland, Ohio. —**
(West Park okrožje. — Predsedni- ca: Ivana Zalar, 11920 Longmead Ave.; tajnica: Cecelia Brodnik, 4592 West 120th St.; in blagajničarka: Jo- sephine Bizjak, 13101 Crossburn Ave.

NOVA IZDAJA

Hammondov SVETOVNI ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potre- bni, da morate slediti da- našnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.
Cena 50 centov
Naročite pri: "GLASU NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Vi lahko začenjate kupovati Vojne Hranilne Bonde s tem, da kupujete znamke za le 10 centov.

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG
In francoščine prestavil J. L.

(120)

"In on?" povpraša Leon, stopivši k svojemu redniku, ki je molčeč jokal v kotu.

"Vrli ta mož, ki vas je vzgojil, ide tudi z nami! On, ki vam je bil tako dolgo oče, spada tudi k naši družini!"

"Oče!"... zajecelja Leon, "mati, o mati!..."

"Imenoval me je mater!" zavpije grofinja, vesolja omamljena. "Slišite gospod grof!"

Še isti večer je prosil grof Bussieres svojega prijatelja gospoda Nestora Domoulina, da pride drugi dan k njemu na kosilo.

Drugi dan, dočim se je grof s svojim prijateljem Domoulinom posvetoval o bodočnosti svojega vnuka, se je grofinja pogovarjala z Leonom.

Sedela sta drug pri drugem pri zajtrku. Grofinja ni hotela končati z različnimi vprašanji. Leon ji je moral pojasniti, kako je živel kot otrok, kako je upal in se bal, kako je hrepenel. Odkril je grofinji svoje srce. Ona je bila vsa srečna in zvesto ga je poslušala. Saj je bil tako dober in blag! Ko je pa pričel govoriti o dogodkih v Saint Irunu, se mu je jezik zapletal pri nekem mestu in oči so se mu napolnile s solzami. Hotel se je izogniti spominu na Blanche, a vendar ni tega mogel!

Grofinja izpregovori: V vsem, kar si mi tu pravil, zlati otrok moj, ni dokaza, da bi tvoja mati bila mrtva. Iskati jo hočemo. Ljubi Bog, ki je že naredil toliko čudežev, vodil nas bo tudi na sled tvoje matere! Kar se pa tiče starega prosjaka Mardochea — kako čuden človek ti je to. On vse ve, imel je spise mojega sina in brani se, imenovati rodbino tvoje matere. Ti sam si tega gotov, da je le — preoblečeneec. Koliko časa je že v Fremicourtu!"

"Tega ne vem. Pa po načinu, kako ponoči roji po oni okolici, bi sodil, da mora one kraje poznati že več let. Nekaj je gotovo: bil je onega dne tam, ko je mojega očeta zadela morilna krogla."

"Mislim, da uganem, kdo da je. Ti bi ga bil spravlil v veliko zadrego, da si ga vprašal, kako je prišel do papirjev tvojega očeta."

"Izvestno bi mi ničesar ne bil odgovoril. Če Mardoche noče govoriti, postane mramorn kip!"

"Da," reče grofinja, "železna volja je v možu, ki ga menim... A zdaj govori o nečem drugem, Leon. Ti govoriš toliko o Fremicourtu in ne omenjaš lepe pristave nedaleč od fremicourtske vasi."

Leonu zagori v lice.

"Imela sem prav!" si je mislila grofinja. "Kako mi skrivala!"

"Tako!" reče Leon v zadregi, "ali nisem govoril o seuleski pristavi? Sicer nisem bil nikoli tam! Le enkrat ponoči sem šel mimo gospodarskega poslopja. Bilo je to v noči, ko sem šel z Mardochejem po spise."

"Tako! In ali ne veš lastnikovega imena?"

"Jacques Mellier!"

"On je že star mož. Si li ga videl?"

"Ne, mama!"

"In stari prosjak, ni ti ti ničesar o njem pravil?"

"Nič. On je zelo bogat, zelo čislán in Mardoche ga neka-ko spoštuje, kakor se zdi."

"In, ali ima Jacques Mellier otroke?"

"Hčerko ima, mama!"

"Menda je deklica tvojih let? Imenuje se Blanche, kaj ne?"

Leon grofinjo iznenadeno pogleda.

"Kako! Ti veš ime gospodične Mellierove?"

"Jaz tudi vem, da gospodična Blanche ni hči gospoda Jacquesa!"

Leon globoko in breznažno vzdihne.

"Kaj pomenja to?" misli si grofinja. A kmalu potem nadaljuje: "Povej mi vendar Leon, je li rejenka Jacques Mellierova lepa?"

"O, mama, ona je lepa kakor angel!" navdušeno vzklikne mladenič. "In ona je tudi baš tako dobra in nedolžna kakor lepa!"

Neopisno smehljanje se poziblje na ustnicah grofinjih. Ne da bi vedel, da ji je bil Leon razodel svojo skrivnost. Mlčo in prijazno nadaljuje grofinja. "Ti si jo večkrat videl, kaj ne?"

"Da, večkrat!" odgovori mladenič žalostno.

"In, ali si jo ljubil?"

"Da, da! mama. Jaz sem jo ljubil, ljubim jo še, a ne smem več misliti nanjo! Ali ni to strašno?"

"Ne, on pač sam tega ne ve."

"V tem te je varal! To mora on vedeti! Ali ni zelo ljubezniv proti Blanche?"

"On jo ljubi, kakor ljubi oče svojega otroka!"

"Tedaj ti si vse to videl in nisi uganil?..."

"Česa nisem uganil!"

"Da, sedaj ne dvojim več!" klikne grofinja veselo.

"Leon, čuj: ta človek, ki se skriva pod beraško isuknjo, ki tolkvo ve in tako malo pove, ta človek se ne zove Mardoche, nego Jean Renaud!"

(Nadaljevanje sledi.)

KAJ SE DOGAJA V NEMČIJI?

Že smo poročali, da je bil v Nemčiji izvršen atentat na Hitlerja. Pri samem atentatu je bilo ubitih nekaj generalov Hitlerja, ki je bil samo lažje ranjen. Nemška propagandna in ž njo sam firer sta zaganala krik, da je sama božja Previdnost ohranila firerju življenje. Po cerkvah pa so pridno molili zahvalnice.

Atentat na Hitlerja ni delo nezadovoljnega posameznika, pač pa je to znak težke krize, ki jo preživlja Nemčija in nemški nacizem, kakor bi moglo na prvi pogled izgledalo. Vse do najnovejših dogodkov na vseh treh bojiščih so bili nemški generali najtesneje povezani s Hitlerjem in njegovim "navdahnjenjem". Ko pa so vojni dogodki na vzhodnem bojišču zavzeli še nikoli v zgodovini zaznamenovani obseg in ko je izginilo zadnje upanje, dan poženo Nemci Angležem in Amerikancem v morje na zahodnem bojišču, so generali obrnili Hitlerju hrbet. Mogoče sedaj šele razumemo ves trdovratni odpor Nemcev na zahodnem bojišču, ki so ga trmoglavo vzdrževali kljub velikim nevarnostim, ki so na vzhodnem bojišču pretile samemu Berlinu. Bojišče na dveh frontah, to je največji strah v kosteh pruskih generalov že od Bismarcka dalje. Generali so se nadejali, da bodo onemogočili ustvaritev drugega bojišča in da bodo več vse svoje razpoložljive sile postavili Rdeči vojski nasproti. Ko bi se to zgodilo, bi pričeli z mirno ofenzivo.

Vsi ti generalski računi so se razpršili kakor balonček iz mila. Generali so zaigrali zadnje kvarto, S silo so hoteli odstraniti Hitlerja, da bi nemško barko speljali v tirnice I. 1918. Druga svetovna vojna je za njih samo druga izgubljena runda v nemških namerah, za-

vladati svetu. Generalska vlada — tako so sodili — se bo že na kak način poravnala z zavezniki in zopet bo prišlo do nulega 20- ali 30-letnega oddiha. Med tem časom bodo izdelani novi načrti za tretjo — po generalskih računih — zadnjo rundo.

Ali bi generali če bi se jim namera posrečila, mogli še kaj rešiti? Na to vprašanje so že padli odgovori v Londonu, v Washingtonu in v nekoliko spremenjeni obliki tudi v Moskvi. V splošnem so ti odgovori potrdili, da med nacisti in generali ne more biti nobene razlike glede mirovni pogojev, ki jih bodo zavezniki diktirali Nemcem. Če bi se odstranitev Hitlerja posrečila, potem je verjetno, da bi se vojna skrajšala. Prihranjenih bi bilo svetu na stotisoče človeških življenj, ohranjena pa bi bila tudi ogromna materialna sredstva, ki jih bo sedanja vojna še zahtevala na obeh straneh. Odstranitev Hitlerja pa bi nemške usode v ničemer ne spremenilo. Tako pravijo ta zatrdila. Moskva je v izjavaljivo rezervirana in tudi previdnejša. Sovjetska propaganda, to smo že enkrat povedali, je izredno vešča in zelo malo zlobudrava. Pove samo to, kar je v danem trenutku povedati potrebno. V Moskvi dobro vedo, da so upi in nade pruskih generalov kar dobrodošli, če pomagajo skrajšati vojno, obenem pa nikogar k ničemer ne obvezujejo.

Hitler je generalsko revolucijo zadušil s krvjo. Res je, da so vesti iz rajha zelo nezanesljive, nobenega dvoma pa ni, da ima Hitler še vedno moč na notranjem nemškem bojišču. Atentat bo vsekakor imel posledice na zunanjih bojiščih. Preprosti nemški vojak se bo spraševal, ali je sploh vredno, da žrtvuje svoje življenje za

prazen nič. Kakšen je dejanski položaj — tako bo sodil nemški vojak — vedo generali pač boljše od nas, preprostih vojakov. Hitler bo tudi na zunanjih bojiščih poskušal s svojimi SS divizijami mašiti luknje. Poročila vseh treh bojišč pa pravijo, da so ti novopečeni SS vojniki drugačni od svojih prednikov iz let 1940-42. Na vzhodnem bojišču so SS divizije pokazale popolnoma iste nesposobnosti kakor ostale divizije nemške vojske.

Druga svetovna vojna se bliža svojemu zaključku. Atentat na Hitlerja je začetek konce. Dnevi prusijaške oholosti, nacističnega divjanja, umorov in požiganj po Evropi so šteti. Marljivo se že pripravljajo račun in obračuni. Prvo besedo pri tem pa bo imela Sovjetska zveza.

(“Bazovica”.)

Živali lahko jokajo

Mnoga opazovanja in znanstvena dognanja raziskovalcev potrjujejo domnevo, da so nekatere živali zmogne prav tako globokih notranjih doživeti, kakor človek. Krokodilove solze pretaka pravimo, če hočemo reči, da joka človek samo za to, da bi vzbudil sočutje bližnjih. Kako je prišel tak izrek v naš jezik? In more krokodil sploh jokati? Ne, krokodil ne more jokati. To so že opetovano dokazali naravoslovci, saj krokodil nima solznih žlez. Če navzlic temu rabimo ta izrek, dokazuje to, kako žilavi so taki izreki, če pridejo v govorico. Sicer pa izvira predstava jokajočega krokodila iz prastarih orientalskih bajk in pravljic, po katerih posnema krokodil glas jokajočega otroka, da privabi k sebi svojo žrtev.

So pa živali zmogne globokoga genotja, ki ga večkrat spremljajo tudi solze. Zanimivo je, da so med temi živalmi na prvem mestu take, pri katerih bi najmanj pričakovali ginjenosti. Kdo bi recimo mislil, da spadajo krave in tele, zroča na paši tako mirno, skoraj bi lahko rekli topo in bedasto na človeka, med bitja, ki imajo solze prav na robu. In vendar je tako. Učenjaki so dognali to tudi anatomično

Vsi prežvekovalci imajo namreč solzne žleze prav tako, kakor jih ima človek.

Najbogatejše izkušnje o živalih imajo seveda lovci. Znano je, da jelen v svoji smrti uri tiho joče. Slavni francoski pesnik in politik Lamartine, pripoveduje v enem svojih del o srni, ki jo je na lovu obstrelil, kako ga je z neizrečno bolestnim in solzami zastrtim pogledom prosila, naj se je usmili in jo pusti živeti. Tudi medvedi in severni jeleni znajo pretakati solze. Tako vsaj trdi raziskovalec in lovec Gordon Cumming. Bili smo na Aljaski, — pripoveduje Cumming — in tam sem obstrelil severnega jelena. Po večurnem joku smo končno prišli do ranjene živali, ki se je bila zatekla daleč v gozd, da bi tam mirno poginila. Peše so ji pa tekle iz gobca, iz umirajočih oči so ji pa tekle debele solze. To je bil pogled, ki je pretresel človeka do srca.

Tudi pes, ta najzvestejši spremljevalec človeka, se zna zelo razburiti. Nekaj novega pwa prinaša poročilo nekega afriškega opazovalca, ki je opazoval jokajočega žirafa. Ta čudna prebivalca afriške stepe, vzbujajoča s svojimi prekomerno dolgimi nogami smeh obiskovalcev živalskih vrtov, je izredno občutljiva žival. Zadržuje, da se le nekoliko rani, pa že bridko zajóče. Nekaj podobnega je opazoval holandski generalni guverner na Sumatri. Tam živi majhna opica,

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$3.00
STANE SEDAJ \$3.

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kakšje posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

AMERICAN WILD LIFE

V knjigi je natančno popisano življenje posameznih živali, živečih na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro živalstvo, knjigo bral z veliko zanimanjem, ker bo v njej našel narčak iz življenja divjih živali, kar mu dosedaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo namenjavno to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je slednjič izšla v eni sami knjigi, ki pa pri vsem svojem skrajnjem prisrčnem POPOLNI POPIS ŽIVLJENJA AMERIŠKE DIVJAČINE.

Knjigo bo z užitek bral lovec, ker navaja in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisane živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter slednjič ribič, ker so v knjigi našteje VSE RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VODAH.

Poleg poljudnega popisa in pripovedovanja vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij); 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter 144 778 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje sesavce, ptice, ribe, kače in živali, ki so ravnotako na suhem kot v vodi doma. — Vezana je v močno platno z zlatimi črkami.

V ANGLEŠČINI
Cena \$3.50

Knjigarna Slovenic Publishing Co.
216 W. 18th St., New York 11

SEDAJ LAHKO DOBITE

LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI

pisatelja Louis Adamič-a

ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

“Two Way Passage”

V tej knjigi, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, da je pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanji vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenci v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Združene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega sijaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige prestaviti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in je priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

“What’s Your Name”

“Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče srečo milijonov... Čitanje te knjige je bogato plačano.” — Tako so je izrazil veliki ameriški dnevnik o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošiljam Money Order za \$..... za lastnoročno podpisano (1) knjigo (1):

.....

Moje ime

Št., ulica ali Box št.

Mesto in država

“Glas Naroda”

216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

Vabilo na OBLETNICO ODKRITJA “ČASTNE PLOŠČE”

v nedeljo, 17. septembra, 1944

Začetek ob 4. popoldne.

V SLOVENSKEM DOMU, 253 Irving Avenue, BROOKLYN, N. Y.

Pokažite, da naših fantov na frontah niste pozabili; ZATO PRIDITE!

O d b o r

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitnega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovanov za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

“Najbolj razburljiva povest v 27 letih!”

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjig zelo omejena, je pripravljeno, da pošljete naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavrtku gotovino oz. znamke (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street

New York 11, N. Y.